

Sodininkų bendrija „Žalesėlis“

2019 metų ūkinės-finansinės veiklos revizijos aktas

2020 birželio 17

Ižanga

2019 metų ūkinės-finansinės veiklos patikrinimą atliko revizijos komisija (pirmininkas Jeronimas Maskeliūnas bei nariai Gracijus Naujikas ir Nemunas Biknius).

Patikrinimas apima laikotarpį nuo 2019 metų sausio 1 dienos iki 2020 sausio 1.

Patikrinimo pagrindu buvo LR Sodininkų Bendrijų Įstatymo 2014 m. gruodžio 11 d. Nr. XII-1425 redakcija, Sodininkų bendrijos „Žalesėlis“ Įstatai, patvirtinti 2018 metais. Įstatų 87-90 straipsniai nustato Revizijos komisijos sudėtį bei veiklos pobūdį:

87.BENDRIJOS VEIKLOS KONTROLĖ

88. Bendrijos ūkinę finansinę veiklą kontroliuoja revizijos komisija. Jos narių skaičius 3 (trys). Revizijos komisijos nariai ir jos pirmininkas renkamas narių susirinkime 3 (trijų) metų kadencijai. Revizijos komisijos darbo tvarką nustato jos **darbo reglamentas**.

89. Revizijos komisijos nariu negali būti Bendrijos valdybos nariai, jų sutuoktiniai ar sugyventiniai, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, ir asmenys, kuriuos su Bendrijos valdybos nariais sieja giminystės ar svainystės ryšiai (tėvai, vaikai, broliai, seserys, taip pat sutuoktinių ar sugyventinių broliai, seserys, tėvai ir vaikai).

90. Revizijos komisija:

90.1. tikrina Bendrijos ūkinę finansinę veiklą;

90.2. informuoja Bendrijos narių susirinkimą, Bendrijos valdybą apie Bendrijos veiklos pažeidimus;

Kaip žinia, praeitų metų spalio mėn. buvusioji buhalterė paliko darbą, todėl Bendrijos valdyba laikinai priėmė naują buhalterę kuri ir užbaigė 2019 metų finansinę ataskaitą. Naujoji buhalterė parengė Analitinių sąskaitų apyvartinį žiniaraštį, kuriame išvardijo 29 analitinių sąskaitų pozicijas ir jų numerius. Nors tokio dokumento būtinumas nėra apibrėžtas jokių teisės aktu, Revizijos komisijai tai palengvino darbą, kadangi gerai atsispindėjo visos pajamų ir išlaidų pozicijos.

Dėl koronaviruso COV 19 vyriausybės paskelbtas karantinas laikinai sujaukė numatytus darbus ir posėdžius, todėl Revizijos komisija praktiškai galėjo pradėti darbą tik nuo birželio 8 dienos.

Ūkinė finansinė veikla

Susipažinus su ūkinės – finansinės veiklos tvarkymu nustatėme, kad Bendruomenės valdyba praktiškai vadovavosi parengtu ir patvirtintu darbo planu. Banko, kasos, pajamų, išlaidų tvarkymas vykdomas prisilaikant teisės aktų reikalavimų. Vedamas sumokėtų mokesčių surinkimo apskaitos ir išlaidų žurnalas/suvestinė, iš kurio galima nustatyti kiek per mėnesį surinkta lėšų ir kiek jų išleista bei kuriems tikslams. Visoms išlaidoms pateisinti yra dokumentai susegti į specialų segtuvą. Lėšos sumokamos į kasą apskaitomos išduodant numeruotus Pinigų priėmimo kvitus (Tipinė forma patvirtinta LR finansų ministro 2014-12-3d., Nr.IK-419), patvirtintus Žalesėlio Bendrijos antspaudu. Iš pateiktų dokumentų bei paaiškinimų galima padaryti išvadą, kad finansinės apskaitos dokumentai yra tvarkomi prisilaikant teisės aktų reikalavimų.

Griežtos atskaitomybės blankai yra registruojami ir apskaitomi. Kadangi Bendrijos raštinė nesaugoma, tai anksčiau dirbusi buhalterė griežtos atskaitomybės blankus saugojo namuose, ypač ne sezono metu. Iki 2019 metų rudens Bendrijos nariai ir joje esantys ne bendrijos nariai apie reikalingus sumokėti ar uždelstus mokėti mokesčius buvo informuojami sms žinutėmis arba skambinant telefonu.

Pagal teisės aktų reikalavimus ir nusistovėjusią praktiką sodininkų bendrijose, įskaitant ir mūsų Bendriją, lėšos bendrijų reikmėms renkamos, iš esmės, dviem būdais:

1. Bendrijos nustatytus mokesčius pervedant per banką arba
2. Mišriai – dalis Bendrijos narių pveda lėšas bankiniais pavedimais, o kita dalis sumoka grynais pinigais buhalterei ar pirmininkui. Mūsų Bendrija iki šiol taikė mišrų metodą. Mokant grynais pinigais, kiekvienam mokėtojui buvo išduodamas nustatytos formos registruotas kvitas apie lėšų sumokėjimą.

Abu šie metodai turi savo privalumų ir trūkumų. Mokant bankiniais pavedimais, labai patogu buhalteriniu požiūriu, tačiau ne visi mokėtojai nurodo savo sklypų pavadinimus, kartais nenurodoma sklypo savininko pavardė, o mokėjimo pavedime matoma tik sumokėjusio asmens pavardė, todėl buhalterijai atsiranda daugiau darbo viską teisingai suskaičiuoti, kad sklypo savininkas nepatektų į skolininkų sąrašus. Mišrus mokesčių rinkimo būdas buvo gan patogus tiems mūsų Bendrijos nariams, kurie matomai buvo silpniau įvaldę darbą su kompiuteriu ir kurie savo išlaidas buvo įpratę tvarkyti grynųjų lėšų apskaitos pagrindu.

Mokant mokesčius grynais pinigais, surinktas lėšas, o kartais tai susidaro gan didelės sumos, Žalesėlio buhalterė operatyviai neįnešdavo į banko sąskaitą, bet laikydavo namuose, kadangi Bendrijos valdyboje nėra signalizacijos ir tinkamo seifo. Kartais surinktos lėšos buvo neįnešamos į banko sąskaitą po mėnesį ir ilgesnį laiko tarpą. Esami teisės aktai nenustato per kokį laikotarpį sodininkų bendrijų narių surinktos lėšos turi būti įnešamos į bendrijų bankų sąskaitas, todėl Revizijos Komisija negalėjo konstatuoti, kad tai buvo finansinis pažeidimas.

Revizijos Komisija atkreipia Bendrijos valdybos ir visuotinio Bendrijos narių susirinkimo dėmesį, kad namuose saugomų lėšų dingimo atveju, finansiškai atsakingas liktų jas saugojęs asmuo, kadangi mokesčius sumokėję Bendrijos nariai turi mokesčių kvitus. Revizijos komisija rekomenduoja visuotiniam Bendrijos narių susirinkimui nustatyti surinktų lėšų saugojimo trukmę ir jos laikytis (žr. Išvadas ir Pasiūlymus), jeigu Bendrija nuspręs ir toliau priimti mokesčius grynais pinigais juos sumokant atsakingam bendrijos asmeniui.

2020 metų sausio 1 dienai Bendrijos sąskaitoje buvo 33636,51 EUR lėšų. Visos lėšos buvo saugomos banko sąskaitoje, kasoje lėšų nebuvo. Lėšos sudaromos kaupimo principu: nepanaudotos einamaisiais metais lėšos paliekamos sekantiems metams.

Žinių apie skolininkų mokestinius įsiskolinimus 2020 sausio 1 dienai Revizijos Komisija patikrinimo akto surašymo metu dar nebuvo gavusi, todėl Bendrijos valdyba apie tai turėtų informuoti visuotinį susirinkimą.

Kaip ir ankstesniu laikotarpiu, per 2019 metus Bendrijos finansus sudarė Bendrijos narių ir ne narių mokesčiai, bei kitos lėšos (LRT centro mokėjimai už telekomunikacijos bokštą (aikštelės nuoma), 2% parama nuo mokesčių). Per 2019 metus surinkta viso **15646,48** EURų pajamų. Pajamos už aikštelės nuomą-**1200**EUR, nario mokesčiai-**13811,68**EUR ir gyventojų 2% parama sudarė **634,80**EUR.

Išlaidos numatytos darbuotojų darbo užmokesčiui, kelių tvarkymui, Sodrai, bendruomenės elektros energijai, banko aptarnavimui, degalams (Valdybos pirmininkui ir buhalterei), registru centrui, remonto darbams ir kitiems reikalams sudarė **15646,48**EUR. Smulkiau apie išlaidų struktūrą bei atliktus darbus pateikiama lentelėje žemiau.

SB Žalesėlis išlaidų struktūra 2019 metais

Eil. Nr.	Sąnaudų pavadinimas	Suma EUR
1.	Darbuotojų darbo užmokestis	9015
2.	Sodra	159
3.	Degalai	572
4.	Banko aptarnavimo mokesčiai	100
5.	Registru centro paslaugos	21
6.	Santehnikos remonto darbai, vandentiekis	494
7.	Elektros energijos sąnaudos	1964
8.	Liepto remontas su medžiagomis	455
9.	Kelio remontas	2496
10.	Ryšių paslaugos (internetas)	45
11.	Kanceliarinės išlaidos	147
12.	Apšvietimo lempos ir kt. (Kalėdinė girlianda, smulkūs papuošalai eglutei)	168

13.	Valymo reikmenys, delspinigiai	10,48
-----	--------------------------------	-------

Praeitame ataskaitiniame susirinkime nebuvo priimtas sprendimas dėl benzino limitų valdybos pirmininkui ir buhalterei, todėl lėšos benzinui formaliai neturėjo būti mokamos. Revizijos Komisija yra tos nuomonės, kad reikalingas sprendimas šiuo klausimu paprasčiausiai buvo užmirštas užprotokuluoti, todėl rekomenduoja visuotiniam susirinkimui lėšas išmokėtas už kurą pripažinti teisėtomis.

Darbo užmokesčio samdomiems darbuotojams apskaita vedama, tačiau darbo laiko apskaitos tabeliuose netinkamai susietas darbo užmokestis ir dirbto laiko žymėjimas. Taip pat nerandama darbo sutarčių su kai kuriais darbuotojais. Pavyzdžiui neradome darbo sutarties su valdybos pirmininku. Visoms išlaidoms pagrįsti rasti sąskaitos ir kiti dokumentai. Konstatavome, kad mokesčių surinkimas ir išlaidos apskaitomas teisingai, tačiau gan sunkiai atsekami, kadangi sutartys ar valdybos nutarimai atsieti nuo apmokėjimų. Revizijos komisija yra tos nuomonės, kad visi atsiskaitymai su samdomais darbuotojais už darbus turėtų vykti atsiskaitant per banką (žr. Išvados ir pasiūlymai).

Būtina pažymėti, kad atliekant reviziją kartais buvo sunku nuspręsti kodėl, kuriam tikslui perkamos vienos ar kitos detalės ar medžiagos nes nėra Bendrijos turto aprašo. Todėl Revizijos Komisija atkreipia Valdybos ir visuotinio susirinkimo dėmesį, kad iki šiol Bendrijas nėra padariusi tokio Bendrijos turto aprašo, nors tą padaryti Bendrijos yra įpareigos Sodininkų Bendrijų Įstatymu. LR teisės aktai nenumato tipinės formos ir struktūros todėl Revizijos Komisija akcentuoja, kad Bendrijos valdyba turi parengti turto aprašo projektą, jo struktūrą ir visa tai turi būti patvirtinta Bendrijos visuotiniame narių susirinkime (žr. Išvadas ir Pasiūlymus).

Revizijos Komisija konstatavo, kad lėšos numatytos darbuotojų atlyginimams 2019 metais buvo nežymiai pereikvotos. Revizijos Komisija mano, kad Valdybos Pirmininkas paaiškins priežastis kodėl tai įvyko.

Revizijos Komisija pažymi, kad darbuotojų darbo apskaitos dokumentai turi būti tvarkomi kruopščiau, išlaidos benzinui turi būti su Žalesėlio bendrijos kodas, darbo sutarčių dokumentai turi būti sutvarkyti ir su parašais, kaip tai nustatyta teisės aktais.

Būtina pažymėti, kad Bendrijos dokumentų tvarkymui ir ypač jų viešinimui internete ar kitu būdu reikalinga skirti daugiau dėmesio, nes labai gerai žinoma, kad tik viešumas užkerta kelią daugeliui negerovių ar pažeidimų. Valdybos darbo planai bei posėdžių protokolai turi būti viešini, geriausia internetinėje svetainėje, kurią būtina atstatyti. Nebūtina rašyti labai išsamius posėdžių protokolus, tačiau būtina trumpai nurodyti svarstytus klausimus ir pasisakymų santrumpas taip, kad visiems būtų labai aišku, kodėl vienas ar kitas sprendimai yra priimti ir kas atsakingas už jų įgyvendinimą/kontrolę. Turi būti lengvai prieinami visi dokumentai ypač darbų pagrindimo nutarimai ar sutartys nustatančios apmokėjimus už darbus; bei apmokėjimų už paslaugas pavedimai ir kt.

Nežiūrint anksčiau buvusių svarstymų ir ankstesnių Revizijos Komisijos rekomendacijų, iki šiol nėra sukurtas ir patvirtintas mechanizmas, kaip išreikalauti mokesčius, kai statant ar rekonstruojant namus, naudojamas sunkiasvoris transportas žalojantis kelią, kuris metai iš metų blogėja. Susidarė paradoksali situacija, kai vieni Bendrijos nariai tokį nustatytą mokesť sąžiningai sumoka, tuo tarpu, kiti jo nemoka taip parodydami, kad Bendrijos priimti nutarimai jiems negalioja.

Kadangi 2019 metų gruodžio mėn. LR Seimas priėmė naujos redakcijos Sodininkų Bendrijų Įstatymą Bendrijos Valdyba turėtų pasirūpinti, kad Bendrijos nariai pilnai suprastų apie mokesčių ar kitų lėšų rinkimo tvarką, o taip pat ne Bendrijos narių įsipareigojimus remiantis šio įstatymo nuostatomis, būtų tikslinga, kad Bendrijos Valdyba Žalesėlio internetiniame puslapyje paaiškintų šio Įstatymo principines praktines nuostatas. Atsižvelgiant į šio Įstatymo reikalavimus Revizijos Komisija parengė ir peržiūrėjo Revizijos komisijos darbo reglamentas, kurį būtina patvirtinti visuotiniame susirinkime.

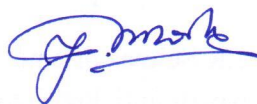
Išvados ir pasiūlymai

1. Revizijos komisija rekomenduoja Bendrijos valdybai parengti ir visuotiniame Bendrijos narių susirinkimui patvirtinti lėšų rinkimo tvarką ir jos laikytis. Jei lėšos bus renkamos grynais pinigais tiksliai nustatyti surinktų lėšų saugojimo iki įnešimo į banko sąskaitą trukmę. Revizijos Komisija atkreipia dėmesį, kad būtų tikslinga numatyti ir patvirtinti metinių mokesčių sumokėjimo galutinę datą, siekiant užtikrinti nepertraukiamą Bendrijos veiklą (pav. sumokėti iki liepos 1 dienos).
2. Revizijos komisija rekomenduoja, kad visi atsiskaitymai su samdomais darbuotojais už atliktus darbus arba už prekes turėtų būti vykdomi bankine kortele arba bankiniu pavedimu.
3. Siekiant patobulinti kuro apskaitą, Revizijos Komisija rekomenduoja sudaryti sutartų su vienu iš degalinių tinklų dėl kuro kortelės įsigijimo.
4. Bendrijos valdyba turi parengti ir visuotiniame Bendrijos narių susirinkime patvirtinti Bendrijos turto aprašą, kaip to reikalauja Sodininkų Bendrijų Įstatymas.
5. Bendrijos valdybai rekomenduojama parengti aiškius Bendrijos ir ne Bendrijos narių mokesčių rinkimo principus ir tvarką.
6. Parengti ir patvirtinti Bendrijos dokumentų nomenklatūrą bei daugiau dėmesio kreipti dokumentų formaliam jų sutvarkymui. Būtina paaiškinti, samdomų darbuotojų atlyginimo dydį (prieš mokesčius, ar jau atskaičius mokesčius – į rankas).
7. Sukurti ir patvirtinti mechanizmą, kaip išreikalauti mokesčius, kai statant ar rekonstruojant namus naudojamas sunkiasvoris transportas žalojantis kelią.
8. Naujai patvirtinti Bendrijos Revizijos Komisijos darbo reglamentą.
9. Visus su Bendrijos veikla susijusius dokumentus bei Bendrijos nariams reikalingą informaciją talpinti internetiniame „Žalesėlio“ Bendrijos puslapyje.

10. Į Bendrijos valdybos posėdžius visuomet kviesti Revizijos Komisijos pirmininką arba jos atstovą.

Revizijos komisija:

Pirmininkas:

Jeronimas Maskeliūnas

Nariai:

Gracijus Naujikas

Nemunas Biknius

